

Broj: 03-03-1-1550/20

Datum: 02. šaban 1441. H. Godine

26. mart 2020. godine

Na osnovu člana 19. Pravilnika o organizaciji i radu Rijaseta, Uprava za vjerske poslove, donosi:

UPUTSTVO

o organizaciji vjerskih aktivnosti u džematu, radu imama, muallima, hatiba i drugih u pripremi, organizaciji i provođenju obreda u džamijama, mesdžidima, tekijama i drugim prostorima/objektima

I - Opće odredbe

1. Ovim Uputstvom uređuje se organizacija, provođenje obreda i drugih vjerskih aktivnosti u džematu, radu imama, muallima, hatiba i drugih u džamijama, mesdžidima, tekijama i drugim prostorima/objektima Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, kao i druga pitanja koja se odnose na nadležne osobe za organizaciju vjerskih aktivnosti u džematima u toku trajanja pandemije Koronavirusa.
2. Organizacija aktivnosti u džematu će se provoditi prema donesenim propisima: Reisu-l-uleme broj: 01-03-01-1433/20, Vijeća muftija broj: 03-2-26/20, Rijaseta broj: 02-03-2-1448/20 i drugih nadležnih državnih organa i organizacionih jedinica u strukturi Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i ovim Uputstvom.

II – Džemat, imam i organizacija vjerskog života

1. Imami će oglašavati ezan i klanjati dnevne namaze u džamijama, a džematlije poučavati i usmjeravati da namaze obavljaju u svojim domovima.
- 1.1. Imami će organizirati, odnosno, učiti svakoga dana prije sabahskog ezana Tendžik (Tundžina salavat), a prije jacijskog ezana Salavate. Tekst **salavata** je dostupan na web-portalu: islamska.zajednica.ba.
2. U cilju podrške u podizanju svijesti džematlija kod postupanja u vanrednim situacijama, rukovodstvo medžlisa je dužno osigurati i iskoordinirati obznanjivanje uputstava Islamske zajednice, ali i kriznih štabova na svom području u svim džamijama i mesdžidima.
3. U okolnostima obavljanja namaza za vrijeme policijskog sata, imami će za dokazivanje identiteta koristiti ličnu kartu i potvrdu izdatu od strane poslodavca (medžlisa), prema instrukciji Rijaseta broj: 06-03-2-1482/20.
4. Imami će sedmično, a po potrebi i češće izvještavati glavnog imama o stanju u džematu, a glavni imam će ih sublimirano dostavljati muftiji, koji će ih sintetizirano dostavljati Reisu-l-ulemi.
5. Pokrenuti ili oformiti platformu za održavanje komunikacije sa džematlijama u vidu zatvorene grupe (Viber, Facebook, WhatsApp i dr.). Također, putem postavljenog modela, a u cilju duhovnog osnaženja, slati informacije džematlijama sa edukativnim sadržajem, predavanjima i vazovima, hutbama i drugim korisnim informacijama. Realizaciju ovih aktivnosti će pratiti glavni imam.
- 5.1. Preporučuje se da imami shodno mogućnostima i kapacitetima upute džematlije na učenje određenih sura i čitanje prijevoda značenja istih. Putem viber grupe izdiskutirati što se učilo.
- 5.2. Putem platformi educirati bliže članove onih koji zbog bolesti i iznemoglosti nisu u mogućnosti klanjati dobrovoljne namaze ili učiti Kur'an na koji način mogu obavljati ibadete shodno njihovom stanju (posebno mubarek noći i sl.)
6. Shodno Instrukciji Reisu-l-uleme broj: 01-03-01-1433/20., u uslovima pandemije očuvati kontinutet džuma-namaza na način da imam i džematski odbor organiziraju i klanjaju džumu-namaz u džamiji.

- 6.1. U slučaju da svi članovi džematskog odbora nisu u mogućnosti prisustvovati džumi, njihov broj će se nadomjestiti sa osobama koje predlože odsutni članovi džematskog odbora.
 - 6.2. Prisutni na džuma-namazu dužni su se pridržavati pooštrenih mjera nadležnih organa, te koristiti masku i rukavice.
 - 6.3. Hatibi će u okviru hutbe uz navođenje ajeta i hadisa uputiti kratku poruku na bosanskom jeziku.
 7. Ukoliko se radi o težim zaraznim bolestima, gasal je dužan koristiti osobnu zaštitnu opremu (OZO) predviđenu instrukcijama nadležnog državnog organa. Po završetku opremanja neophodno je osigurati čišćenje i dekontaminaciju gasulhane prema važećim standardima. Osoba koja umre pod režimom samoizolacije/karantina na nju se preventivno primjenjuju mjere opreza i zaštite koje se primjenjuju kod zaražene osobe. (Fetva Vijeća muftija br: 03-2-26/20)
- 7.1. Prilikom opremanja mejjita prostoriju za gasuljenje održavati provjetrenom.
 - 7.2. Po okončanju opremanja mejjita potrebno je izvršiti ličnu dezinfekciju (tijela i odjeće), kao i prostora gasulhane prema važećim standardima.
 8. U okolnostima vanredne situacije ili stanja koje je na snazi u našoj domovini dženazi umrle osobe (prirodna ili smrt od COVID-19 i dr.) prisustvovat će samo članovi porodice.
- 8.1. U slučaju da nema članova porodice nadležni organ Islamske zajednice će obezbijediti uslove i minimalan broj osoba za obavljanje dženaze i ukop u skladu sa instrukcijama o okupljanju izdatih od nadležnih državnih organa.
 - 8.2. Svi drugi propisi i običaji koji se po običaju obavljaju nakon dženaze i ukopa, bilo u domu ožalošćene porodice ili u džamiji, odgađaju se do prestanka vanredne situacije.
 9. Prilikom pružanja pomoći osobama u stanju potrebe strogo se pridržavati uputa nadležnih uz obavezno korištenje rukavica i maski.
 10. U cilju što bolje koordinacije sa državnim organima medžlisi mogu ponuditi svoje kapacitete općinskim kriznim štabovima.

III - Hatabet, vaz i iršad

11. Na portalu Islamske zajednice (www.islamskazajednica.ba) hatibi mogu koristiti sadržaj iz obrađene 'Teme sedmice-prijedlog za hutbu', kao i 'Poruku dana' koje su postavljene i dostupne na web-portalu Islamske zajednice.
12. Organizacione jedinice koje imaju svoje medijske platforme preuzimat će informacije i edukativne sadržaje sa svih platformi Media centra Islamske zajednice.

IV - Brak i porodica

13. Koordinator-ica/stručni saradnik-ca za brak i porodicu će preko Sayjetovališta za brak i porodicu pružati posebnu podršku koju zaprimi putem maila ili telefona nakon odobrenja vjerskog autoriteta (gl. imama ili muftije). U realizaciji podrške porodici primjenjivati propise koji su donijeli državni organi u pogledu kretanja, odijevanja i drugih mjera.

V – Mektebska nastava i mladi

14. U okolnostima vanredne situacije mektebska nastava će se organizirati na daljinu (online) shodno mogućnostima, koristeći internet platforme ili društvene mreže (Viber, Google Classroom, Zoom Cloud Meetings i dr.)
- 14.1. Za podršku u izvođenju mektebske nastave na daljinu (online) koristiti službeni web-sajt Islamske zajednice (<http://mekteb.islamskazajednica.ba>) i platformu onlinemekteb koja će biti dostupna od 30. marta (ponedeljak) (<http://www.onlinemekteb.com>).
- 14.2. Mektebska nastava će se organizirati na temlju važećeg Nastavnog plana i programa, te će se održavati prema fleksibilnom rasporedu kojeg usaglase muallimi sa polaznicima uz saglasnost glavnog imama.
15. Imami će uključiti u rad sa džematlijama Mrežu mladih posebno u volonterskim aktivnostima, te primjeni digitalne komunikacije, podrške porodici, osobama u stanju potrebe i dr.

16. Potrebno je da rukovodioci predškolskih ustanova Islamske zajednice (obdaništa i mekteb za predškolski uzrast) obezbijede neophodnu komunikaciju s roditeljima, i usaglase sa osnivačem troškove održavanja i komunalija za objekte.

VI – Posebni i prigodni vjerski programi

17. Učenje hatme ili sure Jasin u programima: Dana vakifa, Lejletu-l-berat ili drugim povodom; organizirati da se putem zatvorene džematske viber grupe pozovu oni koji znaju učiti Kur'an i žele da učestvuju u programu, podjele džuzovi, odnosno učenje sure Jasina ili kratkih sura, te na taj način uključiti što više džematlija u realizaciju ove aktivnosti..
18. Potrebno je da imami džematlijama preporuče linkove preko kojih mogu pogledati korisne sadržaje (mevludske programe i dr.).
19. Uputiti džematlije na programske sadržaje Media centra (RTV BIR, Preporod.info i dr.).
20. Šejhovi će putem svojih zatvorenih grupa shodno mogućnostima organizirati zikr u okviru derviškog reda kojeg predvode.
- 20.1. Putem vibera ili na drugi način šejhovi će svojim dervišima nastaviti dijeliti virdove i druge sadržaje.

VII – Završne odrebe

1. Muftije i glavni imami će na svom području prema potrebi razraditi ovo Uputstvo.
2. Upustvo je na snazi do donošenja Odluke o prestanku pandemije Koronavirusa na području Islamske zajednice.

Dostavljeno:

- Muftijstva (9x)
- Mešihat (3x)
- Uredi muftija (3x)
- Krovne organizacije (12x)
- a/a

